

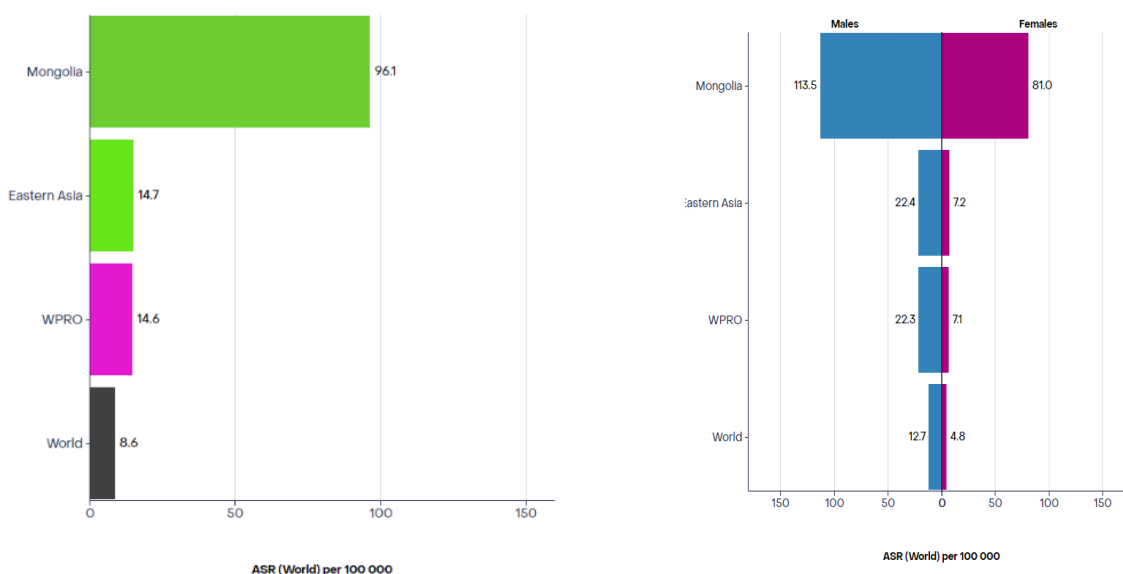
ДЭЛХИЙ ДАХИНД ЭЛЭГНИЙ ХОРТ ХАВДРЫН ӨВЧЛӨЛ, НАС БАРАЛТЫН БАЙДАЛ

1.1 Элэгний хорт хавдар:

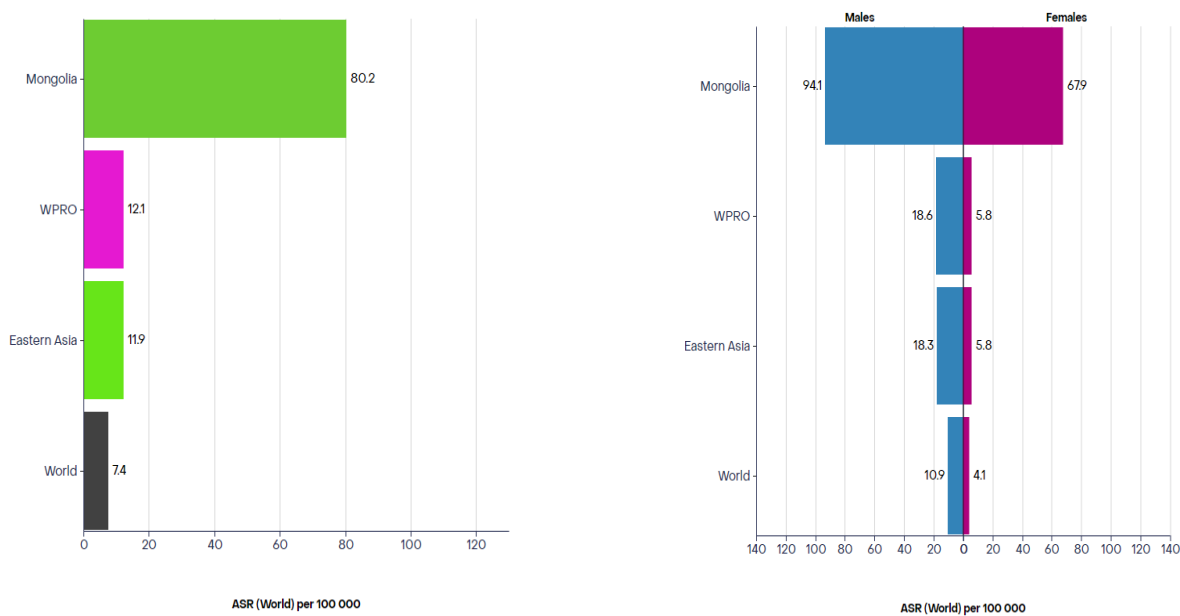
Монгол улс элэгний хорт хавдрын өвчлөлийн түвшингээр дэлхийн 185 орноос 1 дүгээрт эрэмбэлэгдэж дэлхийн дунджаас 11 дахин, Ази номхон далайн баруун бүсийн орнуудын дунджаас 6 дахин, зүүн азийн орнуудын дунджаас 6 дахин өндөр байна.

Хүйсээр ялган харвал эрэгтэй хүйсийн элэгний хорт хавдрын өвчлөл дэлхийн дунджаас 9 дахин, эмэгтэй хүйсийн элэгний хорт хавдрын өвчлөл 17 дахин өндөр байна (Зураг 5). Элэгний хорт хавдрын нас баралтын түвшингээр дэлхийн 185 орноос 1-рт эрэмбэлэгдэж, дэлхийн дунджаас 11 дахин, Ази номхон далайн баруун бүсийн орнууд ба зүүн азийн орнуудын дунджаас 6 дахин өндөр байна (Зураг 6).

Зураг 5. Элэгний хорт хавдрын өвчлөлийн стандартчилсан түвшин, харьцуулалт

Зураг 6. Элэгний хорт хавдрын нас баралтын стандартчилсан түвшин, харьцуулалт

2.5.1 Элэгний хорт хавдар

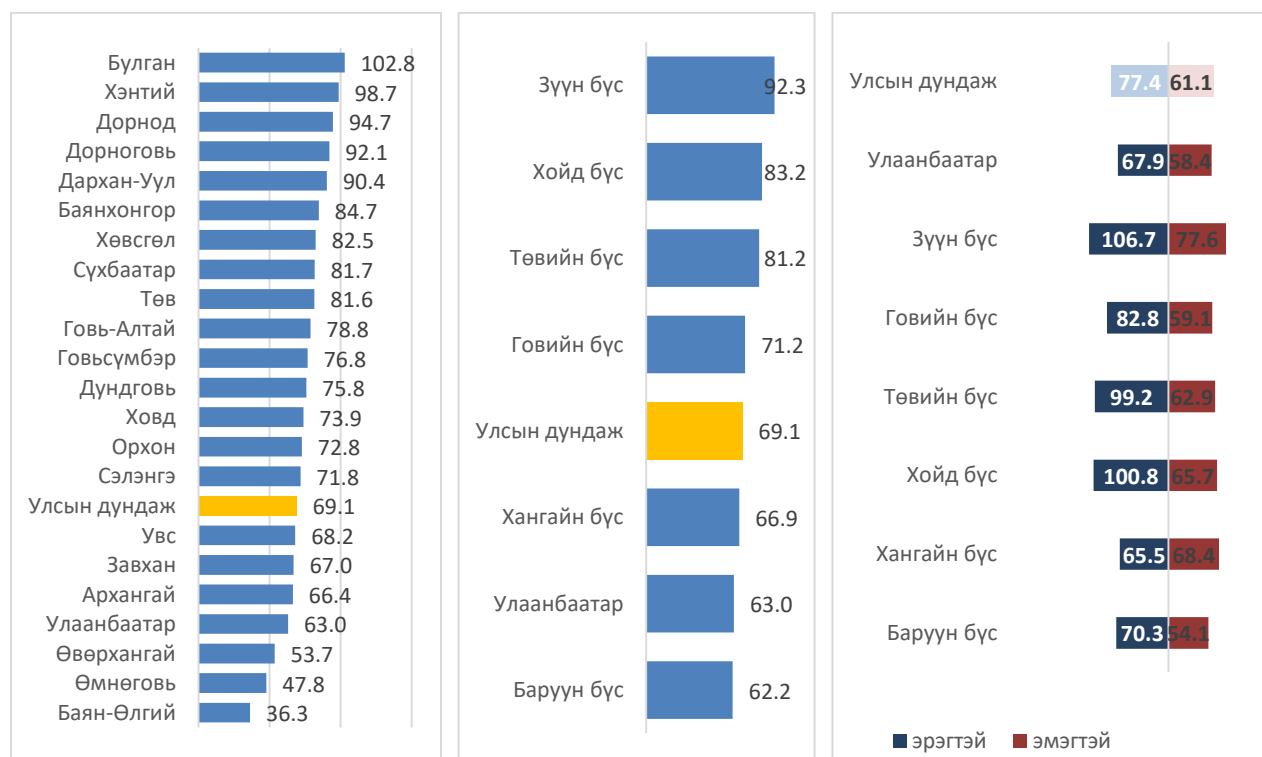
Элэгний хорт хавдрын 2364 шинэ тохиолдол бүртгэгдсэний 1305 (55%) эрэгтэй, 1059(45%) эмэгтэйчүүд өвчилжээ. Элэгний хорт хавдрын өвчлөл 100 000 хүн амд 69.1 тохиолдол, эрэгтэй хүйсийн 100 000 хүн амд 77.4 тохиолдол, эмэгтэй хүйсийн 100 000 хүн амд 61.1 тохиолдол байна.

2024 оны байдлаар 11 хүн тутмын 1, 8 эрэгтэй тутмын 1, 13 эмэгтэй тутмын 1 нь элэгний хавдарт өртөх эрсдэлтэй байна (Хавсралт 6). 2024 онд элэгний хавдарт өртсөн дундаж насны хувьд эрэгтэйчүүдэд 62, эмэгтэйчүүдэд 66 нас байна (Хавсралт 31).

Элэгний хорт хавдрын тархалтыг Монгол улсын газар зүйн бүс нутгаар харьцуулан үзэхэд Зүүн, Хойд, Төв, Говийн бүсэд улсын дунджаас өндөр, Хангайн, Баруун бүс Улаанбаатар хотод улсын дунджаас бага байна (Хавсралт 6). Аймгуудаас 100 000 хүн амд харьцуулсан үзүүлэлтээр Булган 102.8 тохиолдол, Хэнтий 98.7 тохиолдол, Дорнод 94.7 тохиолдлуудаар тэргүүлж байгаа ба Увс, Завхан, Архангай, Өвөрхангай, Өмнөговь, Баян-Өлгий аймгууд, Улаанбаатар хотод улсын дунджаас бага тохиолдож байна (Зураг 27).

Элэгний хорт хавдрын өвчлөлийг хүйсээр харьцуулбал эрэгтэйчүүдэд тохиолдож буй элэгний хавдрын өвчлөл Зүүн, Говийн, Төвийн, Хойд бүсэд улсын дунджаас өндөр, эмэгтэйчүүдэд тохиолдож буй элэгний хавдрын өвчлөл Зүүн, Төвийн, Хойд, Хангайн бүсэд улсын дунджаас өндөр байна (Зураг 27).

Зураг 27. Элэгний хорт хавдрын өвчлөлийн түвшин, 100000 хүн амд, аймаг бүсээр

Зонхилон тохиолдсон хавдрын шалтгаант нас баралт

3.4.1 Элэгний хорт хавдар

Элэгний хорт хавдрын шалтгаант нас баралтын 1706 тохиолдол бүртгэгдсэний 974(57%) эрэгтэй, 732 (43%) эмэгтэйчүүд өвчилжээ. Элэгний хорт хавдрын нас баралт 100 000 хүн амд 49.9 тохиолдол, эрэгтэй хүйсийн 100 000 хүн амд 57.8 тохиолдол, эмэгтэй хүйсийн 100 000 хүн амд 42.2 тохиолдол байна.

Элэгний хорт хавдрын шалтгаант нас баралтыг Монгол улсын газар зүйн бүс нутгаар харьцуулан үзэхэд Улаанбаатар хотод улсын дунджаас бага, бусад бүсэд улсын дунджаас өндөр байна (Хавсралт 20).

Аймгуудаас 100 000 хүн амд харьцуулсан үзүүлэлтээр Сүхбаатар 93.8 тохиолдол, Булган 91.2 тохиолдол, Дорнод 85.2 тохиолдлуудаар тэргүүлж байгаа ба Ховд, Говьсүмбэр, Баянхонгор, Өмнөговь, Баян-Өлгий аймгуудад, Улаанбаатар хотод улсын дунджаас бага тохиолдож байна (Зураг 39). Элэгний хорт хавдрын нас баралтыг хүйсээр харьцуулбал эрэгтэйчүүдэд тохиолдож буй элэгний хавдрын нас баралт Зүүн, Төвийн, Хойд, Баруун бүсэд улсын дунджаас өндөр, эмэгтэйчүүдэд тохиолдож буй элэгний хавдрын нас баралт бүх бүсэд улсын дунджаас өндөр байна (Зураг 39).

Зураг 39. Элэгний хорт хавдрын нас баралтын түвшин, 100 000 хүн амд, аймаг бүсээр

